

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

_____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Університетські студії
Змістовий модуль: Вступ до фаху «Журналістика»

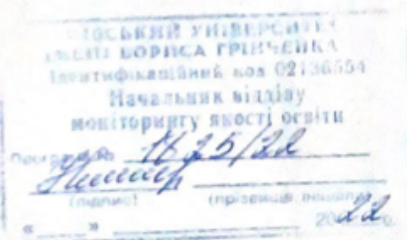
для студентів

спеціальності: 061 «Журналістика»

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 061.00.01 «Журналістика»

Київ – 2022

Розробники: Микола ВАСЬКІВ, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики і нових медіа

Викладачі: Микола ВАСЬКІВ, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики і нових медіа

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол від 2 вересня 2022 р. № 2

Завідувач кафедри

Інга ПОГРЕБНЯК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Журналістика»

1 вересня 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми

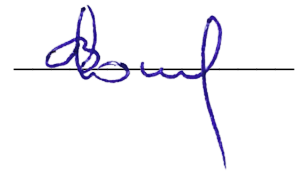

Інга ПОГРЕБНЯК

Робочу програму перевірено

2 вересня 2022 р.

Заступник декана факультету журналістики

Вікторія СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 20___/20___ н.р. (_____), “___” 20___ р., протокол № ___

на 20___/20___ н.р. (_____), “___” 20___ р., протокол № ___

на 20___/20___ н.р. (_____), “___” 20___ р., протокол № ___

на 20___/20___ н.р. (_____), “___” 20___ р., протокол № ___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Змістовий модуль: Вступ до фаху «Журналістика»		
	денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	Українська
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі	60	60
аудиторні	28	8
модульний контроль	4	
самостійна робота	28	52
форма семестрового контролю	залік	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху «Журналістика» є базові теоретичні поняття журналістики як сфери діяльності, як творчого процесу зі збору, трансформації, виробництва та доставки актуальної інформації до реципієнта та основні принципи практичної журналістської діяльності, тому його **метою** є сформулювати фундаментальні основи діяльності ЗМІ на демократичних і гуманістичних принципах стосовно журналістики правової соціальної держави; ввести студента у систему понять загальних закономірностей функціонування журналістики; навчити його застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності.

Головними **завданнями** курсу є вивчення дисципліни формування знань про сучасні тенденції розвитку в інформаційному просторі;

- визначення особливостей журналістського фаху та його значення в розвитку демократичного суспільства;
- ввести студентів у систему категоріального знання про журналістику і закласти основи знання університетської підготовки журналістів;
- сприяти засвоєнню основних положень курсу, вивчення загальних і специфічних закономірностей, які діють у журналістській науці;
- теоретично попередити майбутні журналістські курси і практичну діяльність студентів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу «Вступ до фаху «Журналістика» студент **знатиме**

:

- специфіку професії журналіста та журналістики як науки;
- особливості основних положень курсу, загальних і специфічних закономірностей, які діють у пресі, на радіо і телебаченні;
- надійні основи теоретичного та професійного мислення майбутніх журналістів.

Студент умітиме:

- здобути вміння та навички аналітичного підходу в галузі ЗМІ;
- самостійно розв'язувати наукові проблеми журналістикознавства на базі вітчизняного та світового досвіду;
- широко використовувати в роботі новітній журналістській інструментарій.

У процесі вивчення дисципліни студенти набувають таких компетентностей: **ЗК 3** – Здатність бути критичним і самокритичним; **ЗК 5** – Здатність використання інформаційних і комунікаційних технологій; **ЗК 6** – Здатність породжувати нові ідеї, адаптації та дії в новій ситуації; **ЗК 9** – Здатність до реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; **ЗК 10** – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області; **ЗК 11** – Здатність спілкуватися державною мовою; **ЗК12** – Здатність спілкуватися іноземною мовою; **ФК 1** – Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності; **ФК 4** – здатність організовувати і контролювати командну професійну діяльність.

ПРН-02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції; **ПРН-07.** Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег; **ПРН-08.** Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань; **ПРН-11.** Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульні	
Змістовий модуль I.							
Тема 1. Журналістика як система органів масової інформації	10	4	2				4
Тема 2. Основні етапи становлення і розвитку журналістики: від пражурналістики до сучасності	8	2	2				4
Тема 3. Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності	8	2	2				4
Модульний контроль	2					2	
Разом	28	8	6			2	12
Змістовий модуль II.							
Тема 4. Принципи журналістики	8	2	4				4
Тема 5. Функції журналістики	10	2	2				6
Тема 6. Робота журналіста зі збору й обробки інформації	12	2	2				6
Модульний контроль	2					2	

Разом	32	6	8			2	16
Усього	60	14	14			4	28

4.1. Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Само- сті- йна
		Л екці ї	С емі нар и	П ра кт ич ні	Ла бо ра то рні	М од ул ьні	
Змістовий модуль I.							
Тема 1. Журналістика як система органів масової інформації	10	2					8
Тема 2. Основні етапи становлення і розвитку журналістики: від пражурналістики до сучасності	8						8
Тема 3. Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності	10		2				8
Разом	28	2	2				24
Змістовий модуль II.							
Тема 4. Принципи журналістики	12		2				10
Тема 5. Функції журналістики	12	2					10
Тема 6. Робота журналіста зі збору	8						8

й обробки інформації							
Разом	32	2	2				28
Усього	60	4	4				52

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Лекція 1-2. Журналістика як система органів масової інформації – 4 год.

Багатозначність поняття «журналістика». Поняття «система». Система засобів масової інформації (ЗМІ). Інформаційний простір. Реальна й потенційна аудиторія. Інформаційні агентства. Прес-центри і прес-бюро як постачальники інформації. Технічні засоби поширення інформації. Економічні аспекти журналістської діяльності. Типологія журналістики, її принципи. Чотири підсистеми органів масової інформації (ОМІ). Друковані ОМІ. Їх здобутки, переваги й недоліки. Специфіка радіомовлення як структурної частини системи ЗМІ. Роль телебачення у сучасному світі. Бурхливий розвиток Інтернет-видань у сучасну епоху. Державні органи регулювання і контролю у сфері журналістської діяльності. Зростання ролі громадськості у визначенні сутності і перспектив розвитку журналістики в майбутньому.

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Семінар 1. Що спонукало мене обрати професію журналіста?

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Лекція 3. Основні етапи становлення і розвитку журналістики: від пражурналістики до сучасності – 2 год.

Становлення і розвиток журналістики і їх зв'язок із історією людського суспільства. Пражурналістські явища: а) знакове спілкування первіснообщинних людей як необхідність обміну інформацією; б) вплив знакового спілкування на формування суспільної думки як показник народження майбутніх інформаційних процесів; в) обмеженість і непостійність – характерні риси прожурналістських явищ періоду виникнення та існування держави. Власне журналістика: а) винайдення Гутенберга як запорука розвитку власне журналістики; б) бурхливий розвиток друкованих ЗМІ; в) розвиток електронних ЗМІ.

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Семінар 2. Формування журналіста-фахівця

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Лекція 4. Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності – 2 год.

Взаємозв'язок суспільного розвитку і розвитку журналістики. Взаємодія журналістики з органами влади й партіями та рухами. Засоби й органи інформування. Журналістика й громадськість. Діалог між журналістами й реципієнтами. Роль ОМІ й ЗМІ у формуванні та функціонуванні громадської думки. «Четверта влада». Сучасний стан журналістики й громадської думки в Україні. Шляхи подальшого розвитку української і світової журналістики.

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Семінар 3. Суспільно-політичні пріоритети ОМІ

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Лекція 5. Принципи журналістики – 2 год.

Метод, мета і принципи журналістики. Шляхи досягнення об'єктивності в мас-медіа. Основні складові елементи гуманізму в журналістиці. Причини порушення базових принципів журналістики.

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Семінар 4. Об'єктивність і гуманізм – базові принципи журналістики

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Семінар 5. Джеймс Мейс про свободу слова у світі й в Україні

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Лекція 6. Функції журналістики – 2 год.

Типологія функцій журналістики. Інформативна функція. Функція формування громадської думки. Організаційна й ідеологічна функції. Соціальні функції журналістики. Культурно-рекреативні функції.

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Семінар 6. Різні види ОМІ й функції журналістики

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Лекція 7. Робота журналіста зі збору й обробки інформації – 2 год.

Народження нового сюжету. Різні джерела інформації для цього. Зовнішня інформація, способи її отримання. Спостереження, його особливості і види. Робота з «неживими» носіями інформації та документами. Інтерв'ю як спосіб отримання інформації, його види. Правила підготовки до інтерв'ювання і його проведення. Журналістика як синтез науки, ремесла і творчості. «Жорсткі» і «м'які» новини. Принципи подачі «жорстких» новин. Композиційно-граматичні особливості журналістських творів. Особливості виготовлення журналістського продукту на телебаченні і радіо.

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

Семінар 7. Збір інформації: джерела й методи

Література основна: 1-9.

Література додаткова: 1-51.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів денної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	Максимальна кількість Балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом:			77		87
Максимальна кількість балів		164			

Розрахунок коефіцієнта	$164/100=1,64$
-------------------------------	----------------

Система оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	Максимальна кількість Балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Разом:		27		27	
Максимальна кількість балів	54				
Розрахунок коефіцієнта	$54/100=0,54$				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль I

1. Скласти словник основних журналістських понять і термінів – 5б.
2. Підготувати добірку фактів, що підтверджують основні журналістські теорії – 5 б.
3. Написати есе «Від журналістики в Україні до української журналістики» – 5 б.

Змістовий модуль II

1. Дослідити на прикладі одного видання – дотримання або недотримання ним основних принципів журналістської діяльності – 5 б.
2. Написати есе «Принциповість журналіста» – 5 б.
3. Провести журналістикознавчий аналіз газетної публікації на вибір – 5 б.

Схема аналізу:

1. Жанр публікації.
2. Визначення повноти викладу фактологічного матеріалу:
  - наявність фактів у публікації;
  - присутність журналістського аналізу фактів;
  - присутність коментарів експертів щодо поставленої проблеми;
  - вивчення суспільної думки щодо порушеного питання.
3. Аналіз культури мовного оформлення публікації (рівень грамотності, стилістичної вправності, мовного багатства, присутність помилок у тексті).
4. Прогнозування наслідків публікації у суспільстві (чи досягнуто мети публікації).

Критерії оцінювання самостійної роботи

Перевірка самостійно виконаних завдань здійснюється на контрольній модульній роботі.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;

- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Кожна модульна контрольна модульна робота включає:

1. 25 тестових завдань;

Критерії оцінювання:

1. Тестові завдання: за кожну правильну відповідь - 1 б.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Вступ до фаху «Журналістика» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип коопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю й принципи їх оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

□ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

□ **Методи письмового контролю:** написання власних матеріалів.

□ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Шкала оцінювання

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, складання модульних контрольних робіт та інших видів контролю.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;

- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Доведіть, що існує потреба у професійних журналістах.
2. Назвіть журналістські спеціалізації.
3. Проілюструйте прикладами розподіл праці в журналістському колективі.
4. Поясніть особливості праці в різних типах органів масової інформації.
5. Доведіть, що зростає потреба в журналістах-«універсалах».
6. Проілюструйте прикладами переваги журналістської професії.
7. Проілюструйте прикладами недоліки професії журналіста.
8. Назвіть різні форми підготовки журналіста.
9. Поясніть, у чому полягає підготовка журналіста на основі спеціалізованої нежурналістської базової освіти.
10. Поясніть, у чому полягає підготовка майбутніх фахівців на журналістських спеціальностях.
11. Розкрийте значення появи професійних журналістів. Поясніть, у чому полягає процес зародження потреби у їх підготовці.
12. Назвіть перші форми фахової підготовки журналіста.
13. Прокоментуйте розвиток журналістської освіти в СРСР.
14. Прокоментуйте розвиток журналістської освіти в УРСР.
15. Назвіть мережу факультетів журналістики в незалежній Україні.
16. Назвіть форми журналістських об'єднань.
17. Назвіть фахові журналістські видання.
18. Поясніть зв'язок журналістики з історією людського суспільства.
19. Назвіть пражурналістські явища.
20. Доведіть, що обмеженість і непостійність – характерні риси прожурналістських явищ періоду виникнення та існування держави.

21. Доведіть, що винахід Гутенберга став запорукою розвитку власне журналістики.
22. Назвіть основні риси преси, які перетворюють її в ОМІ.
23. Поясніть бурхливий розвиток друкованих ЗМІ у XVI–XIX ст. (кількість, наклад газет, поява журналів, розширення тематики, спеціалізовані видання).
24. Прокоментуйте професію «журналіст» (дописувачі – студенти-недоуки – освічені випускники університетів – випускники журналістських факультетів).
25. Назвіть основні віхи становлення радіомовлення на межі XIX–XX ст.
26. Прокоментуйте розвиток радіомовлення у 1920-30-х у світі й Україні.
27. Назвіть основні віхи становлення радіомовлення в УРСР і незалежній Україні.
28. Прокоментуйте розвиток телебачення за кордоном і в Україні.
29. Поясніть причини домінування телебачення в Україні та світі на сучасному етапі.
30. Поясніть причини бурхливого розвитку Інтернет-мережі. Зародження і розвиток Інтернет-журналістики.
31. Розкрийте багатозначність поняття «журналістика».
32. Прокоментуйте журналістику як вид творчої діяльності.
33. Прокоментуйте журналістика як система засобів масової інформації.
34. Дайте визначення поняттю «система».
35. Поясніть специфіку інформаційного простору. Назвіть його реальну й потенційну аудиторію.
36. Розкрийте суть і форми діяльності інформаційних агентств.
37. Назвіть найвідоміші європейські інформаційні агентства.
38. Назвіть інформ агентства США.
39. Назвіть вітчизняні інформаційні агентства (вчора і сьогодні).
40. Розкрийте специфіку прес-центрів і прес-бюро як постачальників інформації.
41. Назвіть технічні засоби поширення інформації.
42. Розкрийте економічні аспекти журналістської діяльності.
43. Проілюструйте типологію журналістики, її принципи.

44. Розкрийте специфіку друкованих ОМІ. Назвіть їх здобутки, переваги й недоліки.
45. Розкрийте специфіку радіомовлення як структурної частини системи ЗМІ.
46. Поясніть роль телебачення у сучасному світі.
47. Прокоментуйте бурхливий розвиток Інтернет-видань у сучасну епоху.
48. Назвіть державні органи регулювання і контролю у сфері журналістської діяльності.
49. Поясніть зростання ролі громадськості у визначенні сутності й перспектив розвитку журналістики в майбутньому.
50. Назвіть форми журналістських об'єднань.
51. Назвіть фахові журналістські видання.
52. Доведіть, що корисність і новизна – ключові риси інформації, придатної для масового використання.
53. Дайте визначення доступності інформації, її суспільної значимості й актуальності.
54. Поясніть роль масової інформації у формуванні громадської думки.
55. Поясніть інтерактивний характер сучасної журналістики.
56. Доведіть, що підвищення інформаційної насиченості творів – предмет постійного піклування журналістики.
57. Прокоментуйте рух сучасної журналістики від публіцистичності до інформаційності.
58. Прокоментуйте становлення і розвиток журналістики і їх зв'язок із історією людського суспільства.
59. Розкрийте взаємозв'язок суспільного розвитку і розвитку журналістики.
60. Поясніть зв'язок між журналістикою та політикою.
61. Поясніть взаємодію журналістики з органами влади й партіями та рухами.
62. Поясніть роль ОМІ та ЗМІ у формуванні й функціонуванні громадської думки. «Четверта влада».
63. Розкрийте суть соціально (суспільно) відповідальної журналістики.

64. Назвіть проблеми прозорості влади і поінформованості суспільства.
65. Прокоментуйте діалогічність, збалансованість, усебічність відтворення дійсності в журналістській діяльності.
66. Прокоментуйте спрямованість журналістики на пошук правди, істини. Її принциповість.
67. Назвіть докази й аргументи в журналістській діяльності.
68. Проілюструйте образно-емоційні аспекти журналістського твору.
69. Проілюструйте прикладами шляхи досягнення об'єктивності в мас-медіа.
70. Доведіть, що мета журналістської діяльності – отримати відгук із боку влади чи реципієнтів.
71. Проілюструйте прикладами пряме і непряме реагування на журналістські матеріали.
72. Розкрийте суть дієвості журналістики.
73. Прокоментуйте апріорно опозиційний характер ОМІ до офіційної влади.
74. Поясніть вплив ОМІ на чиновників, владу і на реципієнтів.
75. Доведіть ефективність журналістики.
76. Назвіть критерії ефективності.
77. Поясніть способи отримання зовнішньої інформації.
78. Поясніть специфіку спостереження як методу збору інформації.
79. Розкрийте специфіку роботи з «неживими» носіями інформації та документами.
80. Поясніть специфіку інтерв'ю як способу отримання інформації.
81. Назвіть правила підготовки до інтерв'ювання і його проведення.
82. Доведіть, що журналістика – це синтез науки, ремесла і творчості.
83. Поясніть суть «жорстких» та «м'яких» новин.
84. Розкрийте принципи подачі «жорстких» новин.
85. Розкрийте принцип перевернутої піраміди у подачі новин.
86. Розкрийте функції ліда.

- 87.Проілюструйте прикладами композиційно-граматичні особливості журналістських творів.
- 88.Поясніть особливості виготовлення журналістського продукту на телебаченні й радіо.
- 89.Поясніть, чи можна вважати життя і діяльність Дж. Мейса зразком журналістської чесності й об'єктивності.
- 90.Доведіть значення «Повісті про двох журналістів» Дж. Мейса для формування майбутнього журналіста.
- 91.Розкрийте суть боротьби за свободу слова в журналістиці у статті Дж. Мейса «Свобода клепа, або клепа на свободу».
- 92.Розкрийте тему Голодомору 1932-33 років у оцінці Дж. Мейса і вітчизняних політиків, науковців, журналістів.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Разом: 60 год., з них лекційних – 14 год., семінарські заняття – 14 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 28 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Кількість балів за модуль	77 балів			87 балів		
Теми лекцій	Журналістика як система органів масової інформації – 2 б.	Основні етапи становлення і розвитку журналістики: від прагжурналістики до сучасності – 1 б.	Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності – 1 б.	Принципи журналістики – 1 б.	Функції журналістики - 1б.	Робота журналіста зі збору й обробки інформації – 1 б.
Теми семінарських занять	Що спонукало мене обрати професію журналіста? 10+1 б.	Формування журналіста-фахівця – 10+1 б.	Суспільно-політичні пріоритети ОМІ – 10+1 б.	Об'єктивність і гуманізм – базові принципи журналістики - 1+10 б. Джеймс Мейс про свободу слова у світі й в Україні – 10+1 б.	Різні види ОМІ й функції журналістики – 1+10 б.	Збір інформації: джерела й методи – 1+10 б.
Самостійна робота	(15 балів)			(15 б.)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Залік					

Заочна форма навчання

Разом: 60 год., з них лекційних – 4 год., семінарські заняття – 4 год., самостійна робота – 52 год.

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II
Кількість балів за модуль	27 балів	27 балів
Теми лекцій	Журналістика як система органів масової інформації – 1 б.	Функції журналістики -1б.
Теми семінарських занять	Суспільно-політичні пріоритети ОМІ – 10+1 б.	Об'єктивність і гуманізм – базові принципи журналістики -1+10 б.
Самостійна робота	(15 балів)	(15 б.)
Підсумковий контроль	Залік	

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Вайшенберг З. Новинна журналістика. К.: Академія Української Преси; Центр вільної преси, 2004.
2. Вальтер фон Ла Рош. Вступ до практичної журналістики. К.: Академія Української Преси, 2005.
3. Мазаракі А. Довідник медійника. К.: КНТЕУ, 2020. 200 с.
4. Михайлин І. Журналістика. Словник-довідник. К.: Академія, 2013. 320 с.
5. Михайлин І. Основи журналістики : підручник. Харків: ХІФТ, 2000.
6. Приступенко Т. Теорія журналістики: Етичні та правові засади діяльності ЗМІ: навчальний посібник. К. : Інститут журналістики, 2004. – 375 с.
7. Різун В. Основи журналістики у відповідях та заувагах. К., 2004.
8. Чекмишев О. Основи журналістики. К. : ВЦ «Академія», 2021. 168 с.
9. Шнайдер В. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики. К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. 358 с.

Додаткова

1. Багмут А.Й., Бровченко Т.О., Борисюк І.В., Олійник Г.П. Національна виразність звукового мовлення засобів масової інформації. – К., 1994.
2. Бебик В.М., Сидоренко О.І. Засоби масової інформації посткомуністичної України. – К., 1996.
3. Бойд Е. Ефірна журналістика: Технологія виробництва ефірних новин / Ендрю Бойд. – К. : Б.в., 2007. – 429 с.

4. Боярська З.І. Преса і формування правової культури. – К., 1991.
5. Вайшенберг З. Журналістика та медіа : довідник / Зігфрід Вайшенберг, Ганс Й. Кляйнштойбер, Бернгард Пьорксен. – К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2011. – 529 с.
6. Вільна преса. – Б.м. : Б.в., б.р. – 95 с.
7. Владимиров В. Комерційна журналістика як галузь інформаційного бізнесу. – Луганськ, 1995.
8. Галер М. Репортаж : навчальний посібник. – К. : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2011. – 348 с.
9. Гоян О.Я. Основи радіожурналістики і радіо менеджменту : підручник. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2004. – 190 с.
10. Даниленко С.І. Журналістські методи інформаційного забезпечення зовнішньої політики держави. – К., 1997.
11. Економічна журналістика: Новації західної преси. – К. : Інститут масової інформації, 2006. – 119 с.
12. Етика і журналістика. К.: Київський національний університет ім. Т.Шевченка, 2000.
13. Європейські стандарти у галузі громадського мовлення. – К. Інститут Медіа Права, 2005. – 210 с.
14. Журналістика в піарі та піар у журналістиці. – К. : Грамота, 2010. – 288 с.
15. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості. – Львів: ПАІС, 2004.
16. Іванов В.Ф. Законодавство і журналістика. Становлення правової бази в Україні та світовий досвід. – К., 1997.
17. Іванов В. Стандарти новинної журналістики : навчальний посібник / Валерій Іванов. – К. : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2007. – 72 с.

18. Інтернет в роботі журналіста. – К. : Інститут масової інформації, 2004. – 72 с.
19. Карпенко В.О. Суспільство і засоби масової інформації: проблеми правового регулювання взаємин: Текст лекції для студентів Інституту журналістики з курсу “Основи професійної комунікації”. – К.: Центр вільної преси, 2001.
20. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці. – Львів, 1997.
21. Кузнецова О.Д. Засоби масової комунікації : посібник / О.Д. Кузнецова. – Львів : ПАІС, 2005. – 200 с.
22. Куляс І. Ефективне виробництво теленовін: Стандарти інформаційного мовлення. Професійна етика журналіста-інформаційника : практичний посібник для журналістів. – К. : МГО «Інтерньюз Україна», 2006. – 120 с.
23. Лизанчук В.В. Радіожурналістика: засади функціонування. Підручник. – Львів: ПАІС, 2000.
24. Лубкович І. Соціологія і журналістика. – Львів, 1997.
25. Миронченко В.Я. Інформаційне радіомовлення України. – К., 1996.
26. Москаленко А.З. Вступ до журналістики : підручник. – К., 1997.
27. Москаленко А.З., Губерський Л.В., Іванов В.Ф. Основи масово-інформаційної діяльності: підручник. – К., 1999.
28. Москаленко А.З. Два кити: Журналістика як система засобів масової інформації. Журналістика перехідного періоду. – К.: Школяр, 1997.
29. Новітні засоби масової інформації змінюють суспільство. – Т. 12. – Ч. 12. – 32 с.
30. Подолян М.П. Першооснови журналістської творчості. – К., 1997.
31. Почапська О. Інформаційні жанри : навчально-методичний посібник / Оксана Почапська. – Кам’янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2013. – 103 с.

32. Публіцистика. Масова комунікація : медіа-енциклопедія. – К. : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2007. – 780 с.
33. Регіональна преса в Україні: перспективи співпраці. – Рівне, 1995.
34. Редакційно-видавнича справа: досвід, проблеми, майбутнє. – К., 1997.
35. Різун В.В. Загальна характеристика масово-інформаційної діяльності. Лекція перша / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – К., 2000.
36. Різун В. Основи журналістики у відповідях і заувагах / Володимир Різун. – К. : Б.в., 2004. – 79 с.
37. Роль засобів масової інформації в суспільно-культурному процесі в Україні. – К., 1993.
38. Роль мас медіа у плюралістичному суспільстві. – К., 1996.
39. Свобода слова в Україні: стан, проблеми, перспективи. – К., 1997.
40. Слободянюк Р.Д. Журналістська майстерність. – К., 1994.
41. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет / Мітчел Стівенс. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – 407 с.
42. Техніка інтерв'ю. – К. : Інститут масової інформації, 2006. – 144 с.
43. Техніка репортажу. – К. : Інститут масової інформації, 2006. – 72 с.
44. Тимофєєв А.В. Зображальна журналістика : теоретико-практичні аспекти / А.В. Тимофєєв. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2012. – 132 с.
45. Україна: Засоби масової інформації. – К., 1993.
46. Україна: інформація і свобода слова. – К., 1997.
47. Українська журналістика: вчора, сьогодні, завтра. – К., 1996.
48. Халер М. Інтерв'ю: навчальний посібник / Міхаель Халер. – К. : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2008. – 404 с.
49. Хітрова Т.В. Вступ до спеціальності : навчально-методичний посібник / Т.В. Хітрова. – Запоріжжя : ГУ «ЗІДМУ», 2007. – 104 с.

50. Шаповал Ю.Г. Феномен журналістики: Проблеми теорії : монографія / Ю.Г. Шаповал. – Рівне : РВП «РОСА», 2005. – 248 с.

51. Яковець А.В. Телевізійна журналістика : теорія і практика / А.В. Яковець. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2007. – 240 с.